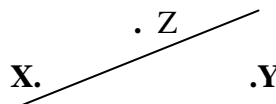

Osová súmernosť

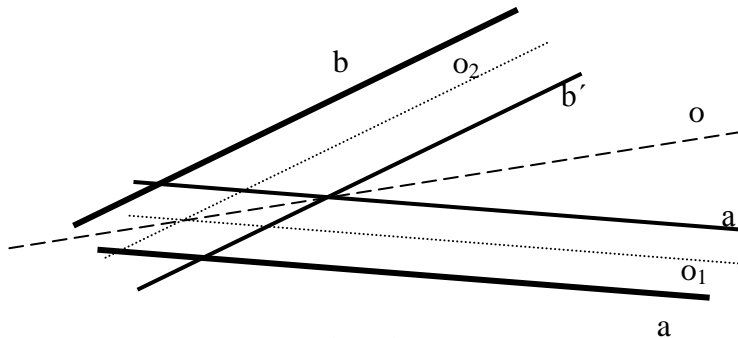
1. Dané sú body A, B, C', T' , kde T' je ťažisko $\Delta A'B'C'$. zostrojte $\Delta ABC, \Delta A'B'C'$, ktoré sú osovo súmerné.
2. Daný je uhol $\sphericalangle AVB$, ktorého vrchol V je neprístupný (leží mimo nákresne). Zostrojte os tohto uhla.
3. Zostrojte kosoštvorec $ABCD$, ak je dané $e = |AC| = 9 \text{ cm}$, $v = 4,5 \text{ cm}$.
4. Dané sú priamky p, r a kružnica k . Nájdite úsečku AB , $A \in r, B \in k$, ktorá je kolmá na priamku p a ktorej stred leží na priamke p .
5. V rovine je daná priamka b , kružnice p, q . Zostrojte všetky úsečky XY , aby bod $X \in p, Y \in q$, stred úsečky XY nech je bodom priamky b a priamka XY je kolmá na priamku b .
6. V rovine sú dané dve kružnice k_1, k_2 a priamka p . Zostrojte všetky rovnostranné trojuholníky ABC , ktorých ťažnica t_c je časťou priamky p a $A \in k_1, B \in k_2$.
7. Daná je úsečka AB a priamka p , ktorá pretína úsečku AB v jej vnútornom bode C . Zostrojte na priamke p bod V tak, aby polpriamka VC bola osou $\sphericalangle AVB$.
8. Je daná priamka p , priamka $a // p$ a priamka c rôznobežná s priamkou p . Zostrojte štvorec $ABCD$, ktorého $A \in a, C \in c$ a uhlopriečka BD leží na p .
9. Je daná priamka p a body A, B v tej istej polrovine určenej priamkou p . Zostrojte na priamke p taký bod X , aby súčet $|AX| + |BX|$ bol čo najmenší.
10. Je daný ostrý uhol s ramenami b, c . Vo vnútri uhla je bod A . Zostrojte ΔABC tak, aby mal čo najmenší obvod, pričom $B \in b, C \in c$.
11. V pravouhlej sústave súradníc sú dané body $A[-3;5], B[8; 2]$. Určite súradnice ich obrazov v osovej súmernosti podľa priamky $y = x$.
12. Daná je priamka p a body X, Y, Z . Zostrojte kosoštvorec $ABCD$ tak, aby platilo : $A \in p, C \in p, X \in AD, Y \in BC, Z \in CD$. (M2 – 18/4)

Osová súmernosť

Riešenie :

1. ZK: 1. A, B, C', T' 2. $\rightarrow C'T'$ 3. $S' \in \rightarrow C'T'$, $S'C' = 1,5 \cdot C'T'$	4. S stred AB 5. o, $O_o(S') = S$ 6. $O_o(C') = C$, $O_o(A) = A'$, $O_o(B) = B'$
- 2.

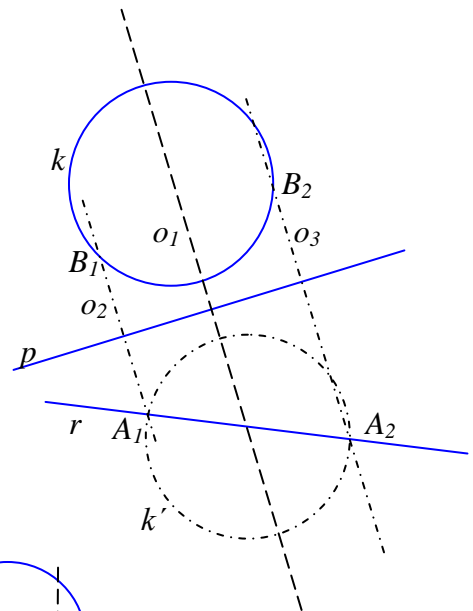

3. ZK: 1. priamka p , priamka q , $p // q$, $|p, q| = 4,5 \text{ cm}$, $A \in p$,
 2. $k(A, r = 9 \text{ cm})$
 3. $C, C \in k \cap q$
 4. S stred AC
 5. r , $r \perp AC$, $S \in r$
 6. B, D, $B \in p \cap r$, $D \in p \cap r$.

4. ZK: 1. p, r, k
 2. $O_p(k) = k'$
 3. A, $A \in k' \cap r$
 4. $O_p(A) = B$, $B \in k$

Diskusia : Úloha má riešenie:

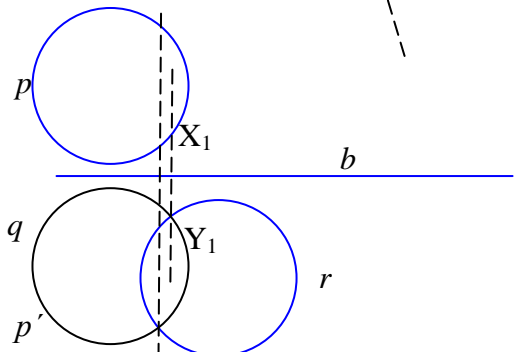
1. ak priamka p je medzi útvarmi r, k
2. ak existuje prienik obrazu kružnice s priamkou r

5. ZK: 1. osou súmernosti je priamka b
 2. $O_b(p) = p'$
 3. Y, $Y \in p' \cap q$
 4. $O_b(Y) = X$, $X \in p$

Diskusia : Úloha má riešenie:

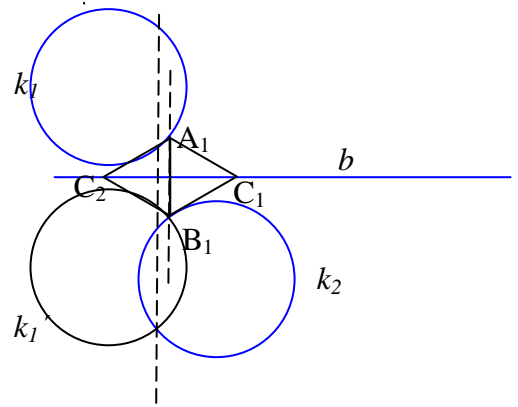
1. ak priamka b je medzi útvarmi r, q
2. ak existuje prienik obrazu kružnice r s kružnicou q

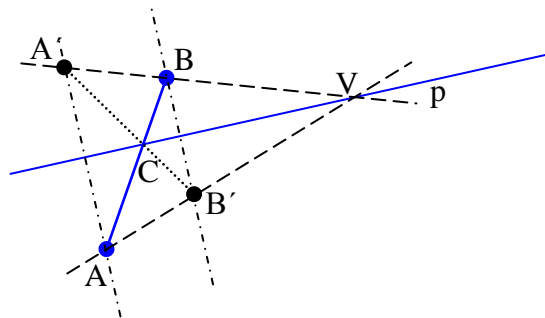
6. ZK: 1. osou súmernosti je priamka p
 2. $O_p(k_1) = k_1'$
 3. B, $B \in k_1' \cap k_2$
 4. $O_p(B) = A$, $A \in k_1$
 5. $C \in k_3(A, r = AB) \cap k_4(B, r = AB)$

Diskusia : Úloha má riešenie:

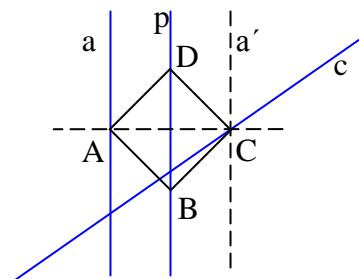
1. ak priamka b je medzi útvarmi r, q
  2. ak existuje prienik obrazu kružnice r s kružnicou q
- Úloha môže mať až 4 riešenia.

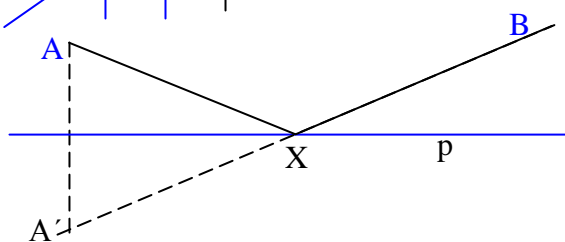
7. ZK: 1. osou súmernosti je priamka p
 2. $O_p(A) = A'$, $O_p(B) = B'$
 3. $\rightarrow AB'$, $\rightarrow A'B$
 4. $V, V \in \rightarrow AB' \cap \rightarrow A'B, V \in p$

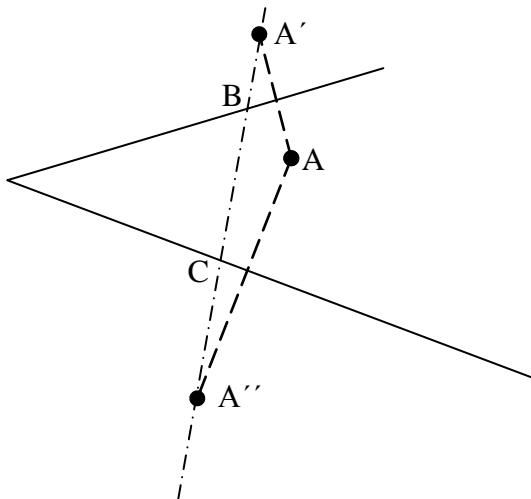
8. ZK: 1. osou súmernosti je priamka p
 2. $O_p(a) = a'$
 3. $C, C \in c \cap a'$
 4. $O_p(C) = A, A \in a$
 5. S, S stred $AC, S \in p$
 6. $B, D, B \in p, D \in p$

9. ZK: 1. osou súmernosti je priamka p
 2. $O_p(A) = A'$
 3. $X, X \in p \cap A'B$

10. ZK: 1. osami súmernosti sú ramená uhla
 2. $O_{r_1}(A) = A'$, $O_{r_2}(A) = A''$
 3. $B, B \in r_1 \cap A'A''$
 4. $C, C \in r_2 \cap A'A''$

11. $A'[5; -3], B'[2; 8]$.

Stredová súmernosť

1. Dané sú body A, B, C', T' , kde T' je ťažisko $\Delta A'B'C'$. Zostrojte $\Delta ABC, \Delta A'B'C'$, ak viete, že sú stredovo súmerné.
2. Dané sú priamky b, d a bod V . Zostrojte štvorec $ABCD$, ak viete, že V je priesečník uhlopriečok štvorca $ABCD$, bod $B \in b, D \in d$.
3. Zostrojte ΔABC , ak sú dané jeho ťažnice $t_a = 4,5$ cm, $t_b = 6$ cm, $t_c = 7,2$ cm. (narysuj najprv ťažnicu t_a)
4. Daný je ΔABC a v ňom bod X . Zostrojte na obvodě trojuholníka body Y, Z tak, aby X bol stred úsečky ZY .
5. Daná je priamka p , kružnica k a bod S . Zostrojte štvorec $ABCD$, ak viete, že na $A \in p, C \in k$ a S je priesečník jeho uhlopriečok.
6. Daná je úsečka $AS, |AS| = 6$ cm. Zostrojte všetky ΔABC , ktoré majú ťažnicu $AS = t_a$, uhol $\gamma = \angle ACB = 30^\circ, |AB| = 5$ cm.
7. Daná je úsečka $AS, |AS| = 5$ cm. Zostrojte všetky ΔABC , ktoré s ťažnicou $t_a = AS$, ak
a) $|AB| = 4$ cm, $|AC| = 7$ cm   b) $|AC| = 6$ cm, $t_b = 6$ cm
8. Daný je štvorec $ABCD$. Na strane AB zvolte bod M a zostrojte štvorec $MNPQ$, ktorého vrcholy ležia na stranách štvorca $ABCD$. (Oba štvorce majú spoločný stred súmernosti)
9. Je daný ostrý uhol a vo vnútri bod O . Zostrojte bodom O priamku p tak, aby pretínala ramená uhla v bodoch X, Y , pričom nech bod O je stred úsečky XY .
10. Daný je štvorec $ABCD$ a jeho vnútorný bod M . Zostrojte všetky úsečky XY , ktoré majú stred M a ich krajné body X, Y ležia na hranici štvorca.
11. Dané sú rôznobežky a, b a bod U . Zostrojte na priamke a bod A a na priamke b bod B tak, aby bod U bol stredom úsečky AB
12. Zostrojte obraz ΔABC podľa: $S_{A2}(S_{B1}(S_C(\Delta ABC)))$.
13. Zostrojte všetky trojuholníky ABC , pre ktoré platí: $c = 6$ cm, $t_a = 6$ cm, $t_b = 6$ cm.
14. Akú rovnicu má obraz priamky $p: y = 3x, q: y = 3x - 12$ v súmernosti podľa stredy:
a) $A[0,0]$, b) $A[4,0]$, c) $A[0,-1]$, d) $A[5, 2]$, e) $A[0,-12]$. (M2 – 15/4)
15. Zostrojte trojuholník ABC , ak v ňom poznáme veľkosť α, β, t_c . (M2 – 15/5)
16. Dané sú dve kolmé priamky p, q . V I. kvadrante leží bod X . v III. kvadrante leží bod Y . Zostrojte rovnoramenný trojuholník ABC so základňou AC , ak p je os uhla ABC , body $X \in AB, Y \in BC$.

Posunutie

1. Dané sú dve kružnice $k_1(S_1, r_1)$, $k_2(S_2, r_2)$ a úsečka MN. Zostrojte úsečku AB zhodnú a rovnobežnú s MN tak, aby platilo: $A \in k_1$, $B \in k_2$.
2. Dané sú priamky $a \parallel b$ a bod M vo vnútri pása. Zostrojte kružnicu, ktorá sa dotýka priamok a , b a prechádza bodom M.
3. Na rôznych brehoch priamočiarej rieky so šírkou „ d “ ležia dve mestá A, B. V ktorom mieste rieky treba postaviť most (kolmo na breh rieky) tak, aby cesta z A do B bola najkratšia?
4. Zostrojte lichobežník ABCD, ak sú dané veľkosti všetkých strán : $a = 6$ cm, $b = 5$ cm, $c = 3$ cm, $d = 4$ cm, $a \parallel c$.
5. V rovine sú dané dve kružnice $k(S, r)$ a $m(O, \nu)$. Zostrojte všetky úsečky rovnobežné s úsečkou SO, pre ktoré platí: $X \in k$, $Y \in m$, veľkosť úsečky XY je rovná polovici úsečky SO.
6. V rovine je daná priamka p , kružnica k a úsečka AB. Zostrojte úsečku JK tak, aby bola rovnobežná a zhodná s úsečkou AB, aby $J \in p$ a $K \in k$.
7. Daná je priamka a , kružnica k a body C, D. Zostrojte rovnobežník ABCD, ak viete, že $A \in a$ a $B \in k$.
8. Daná je úsečka AB a kružnica k . Zostrojte rovnobežník ABCD, $AB \parallel CD$, $|AB| = 3 \cdot |CD|$, ak viete, že body C, D ležia na kružnici k .
9. Trojuholník $A'B'C'$ vznikol z ΔABC posunutím. Zostrojte tieto trojuholníky, ak sú dané body
a) A, B, C', B'   b) A, B', C', S – stred AC
10. Dané sú body A [4;7], B[-2;7], C[-2;-5] a bod X[6;-2]. Zostrojte obraz bodu X v posunutí určenom orientovanou úsečkou : a) AB b) BA c) CB d) AC e) CA

Posunutie

